

PÉNZÜGYI HÍRLEVÉL

III. évfolyam/3. szám

Megjelenik negyedévente

TARTALOMJEGYZÉK

I. Agrár- és vidékfejlesztési támogatások	3
II. Nemzeti támogatások	5
III. EU-társfinanszírozással működő támogatások	6
IV. Közvetlen uniós támogatások	8
V. Kiegészítő táblák	9
VI. A mezőgazdaság hitelállománya	11
VII. Kamattámogatott agrárhitelek	13
VIII. Lízing cégek mezőgazdasági kihelyezései	16
IX. Egyes ágazatok vállalati hitelállományának fedezettsége	18

Készítette:

Merkel Krisztina

merkel.krisztina@aki.gov.hu

Tóth Kristóf

toth.kristof@aki.gov.hu

Pénzügypolitikai Osztály

Kiadó:

Agrárgazdasági Kutató Intézet

Főigazgató:

Udovecz Gábor

H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944

Telefon: (06 1) 476-3083

Fax: (06 1) 217-0984

www.aki.gov.hu

aki@aki.gov.hu

I. AGRÁR- ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI TÁMOGATÁSOK

Az agrár- és vidékfejlesztési támogatásokból a 3. negyedév végéig **218 milliárd** forintot fizettek ki. **(1. táblázat, 1. ábra)**. A kiadások messze elmaradnak az időarányostól, valamint a tavalyi év azonos időszaki kifizetéseitől is. 2009-ben a harmadik negyedév végéig összesen 375 milliárd forintot fizettek ki, amelyből 136 milliárd forint volt a társfinanszírozott támogatások összege. Bár a VM által

kifizetett nemzeti támogatások összegéről nem állnak rendelkezésre 3. negyedévi adatok, ezek hiánya nem torzítja érdemben a teljesítési adatokat.

2010 harmadik negyedévére az EU-s, elsősorban társfinanszírozású forrásoknak köszönhetően 178 milliárdról 218 milliárdra, 22%-os mértékben nőttek a kifizetett támogatások. **(2. táblázat)**.

1. táblázat

Agrár- és vidékfejlesztési támogatások előirányzatai, 2010

Me: mFt

Jogcím	Eredeti	I. n.év	I.-II. n.év	I.-III. n.év
Költségvetésen kívüli tételek	276.723	14.141	48.730	57.221
Közvetlen termelői támogatások (+elkülönített cukor és zöldség)	234.958	10.397	38.554	40.613
Agrárpiaci támogatások	41.765	3.744	10.177	16.608
Költségvetésben megjelenő összegek	186.252	65.262	118.282	149.387
Új Magyarország Vidékfejlesztési Program	129.158	41.767	82.462	108.028
I. tengely: A mezőgazdaság és erdészeti ágazat versenyképességének javítása	44.099	23.470	40.698	53.469
II. tengely: A környezet és a vidék fejlesztése	41.550	14.739	32.969	39.581
III. tengely: Az életminőség javítása a vidéki területeken és a diverzifikáció ösztönzése	31.211	1.823	4.222	8.922
IV. tengely: Leader intézkedések	6.798	260	420	547
V. tengely: Technikai segítségnyújtás	5.500	1.474	4.152	5.509
Halászati Operatív Program	2.040	16	464	1.108
Nemzeti Diverzifikációs Program		2.617	2.617	2.814
Egyéb uniós támogatást kiegészítő támogatások	3.350	672	1.039	2.007
Nemzeti támogatások	51.704	22.990	43.456	47.185*
Agrártámogatások mindösszesen	462.975	82.203,7	178.768,2	218.364

Forrás: MVH adatok alapján saját szerkesztés

* A VM által fizetett nemzeti támogatások kifizetéseiről csak az első féléves adatok állnak rendelkezésünkre

2. táblázat

Agrár- és vidékfejlesztési támogatások források szerinti teljesülése, 2010

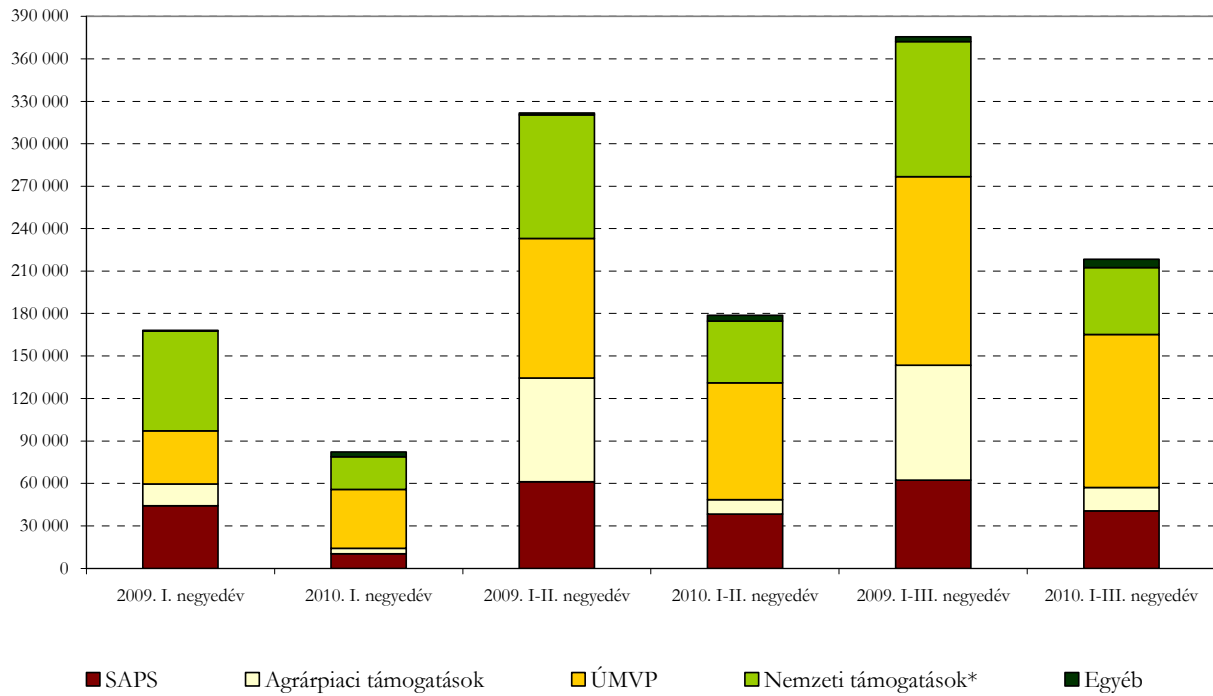
Me: mFt

Forrás	I. n.év			I.-II. n.év			I.-III. n.év		
	össze- sen	összesenből		össze- sen	összesenből		össze- sen	összesenből	
		EU-s	nemzeti		EU-s	nemzeti		EU-s	nemzeti
Nemzeti támogatások	23.662		23.662	43.456	0	43.456	49.192		49.192
EU társfinanszírozású támogatások	44.400	33.568	10.832	86.581	64.373	22.208	111.951	83.881	28.070
Közvetlen EU kifizetések	14.141	14.141		48.730	48.730	0	57.221	57.221	
Összesen	82.204	47.709	34.495	178.768	113.104	65.665	218.364	141.102	77.262

Forrás: MVH adatok alapján saját szerkesztés

Agrártámogatások főbb jogcímeinek kumulált kiadásai

Me: mFt

* A VM által fizetett nemzeti támogatások kifizetéseiről csak az első féléves adatok állnak rendelkezésünkre
 Forrás: Saját szerkesztés

II. NEMZETI TÁMOGATÁSOK

A jogcímcsoport (VM kifizetések nélküli) I-III. negyedévi teljesülése az alábbiak szerint alakult **(3. táblázat)**:

- A jogcímcsoport két jelentős tétele a *top-up* támogatások valamint a *nemzeti agrárkörünyhítés*.
- A top-up támogatások 2010. évi eredeti előirányzata 24,5 milliárd forint volt, a 3. egyedév végére ennek 86%-a kifizetésre került.
- Az MVH-n keresztül fizetett nemzeti támogatások teljesülésében a 3. negyedévben jelentős változások nem történtek.
- A nemzeti agrárkörünyhítés rendszerébe nagy arányú, közel 2 milliárd forintnyi visszafizetés történt.

3. táblázat

Nemzeti támogatások előirányzata és teljesülése

Me: mFt

Jogcímek	Eredeti	I. n.év	I.-II. n.év	I.-III. n.év
Folyó kiadások jövedelemtámogatások	42.794	13.536	25.780	30.179
<i>ebből top-up</i>	24.500	9.919	19.697	21.118
Erdészeti feladatok	0	523	528	532
Erdőtelepítés támogatása	0	711	713	715
Állattenyésztési feladatok	750	201	548	642
Nemzeti agrárkörünyhítés	4.000	5.218	4.132	3.361
Nemzeti támogatások	51.704	20.189	31.701	35.429

Forrás: MVH adatok alapján saját szerkesztés

III. EU-TÁRSFINANSZÍROZÁSSAL MŰKÖDŐ TÁMOGATÁSOK

Jelentősebb változások az alábbi jogcímeeknél tapasztalhatók (4-5. táblázat, 2-3. ábra):

1. Nemzeti Vidékfejlesztési Terv, Új Magyarország Vidékfejlesztési Program

- **NVT** programjai 2008. évben lezárultak, 2010-ben már csak a korábbi évek kötelezettségvállalásainak kifizetése történik az EMVA támogatási keret terhére. A determinációkra 2010.09.30-ig 33,6 milliárd forintot fizettek ki.
- **ÚMVP-ből** 2010.09.30-ig az alábbi három jogcímre fizették ki a legtöbb támogatást:
Agrárkörnyezetgazdálkodás: 27 milliárd forint;

Önálló, építéssel nem járó gépek, technológiai berendezések beszerzése: 16,9 milliárd forint;

Állattartó telepek korszerűsítése: 17,5 milliárd forint.

Ez a három jogcím a harmadik negyedéves utalások 57%-át tette ki. (A támogatásokról részletesebben a www.aki.gov.hu címen az Adatok/Információk, Pénzügyi információk menüpont alatt tájékozódhat).

2. Egyéb, uniós támogatásokat kiegészítő nemzeti támogatások

E jogcímcsoport alatti támogatások nagyrészt a közvetlen uniós piaci támogatások kiegészítő nemzeti támogatásai.

4. táblázat

EU társfinanszírozott támogatások előirányzatainak alakulása 2010

Me: mFt

Jogcím	Eredeti	I. n.év	I.-II. n.év	I.-III. n.év
Méhészeti Nemzeti Program	480	65	112	438
Igyál tejet program	400	148	276	469
Iskolagyümölcs program	260		96	279
Egyes speciális szövetkezesek támogatása	910	364	450	505
Egyes állatbetegségek ellenőrzése, felszámolása	500	96	97	321
I. tengely Versenyképesség javító intézkedések	44.099	23.470	40.698	53.469
II. tengely Környezetvédelmi intézkedések	41.550	14.739	32.969	39.581
III. tengely Vidékfejlesztési intézkedések	31.211	1.823	4.222	8.922
IV. tengely Leader	6.798	260	420	547
ÚMVP TS	5.500	1.474	4.152	5.509
HOP	2.040	16	464	1.108
NDP		2.617	2.617	2.814
Összesen	133.748	45.072	86.574	113.963

Forrás: MVH adatok alapján saját szerkesztés

5. táblázat

A Nemzeti Vidékfejlesztési terv determinációját képező jogcímeek

Me: mFt

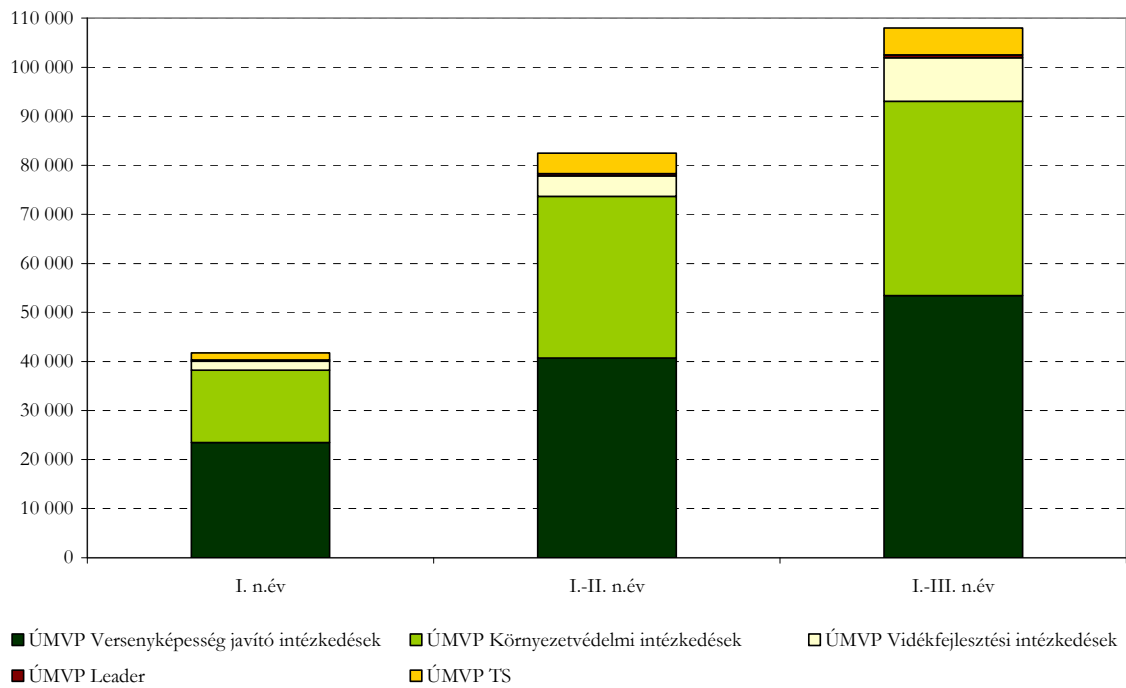
Jogcím	2007	2008	2009	2010	Összesen
Az EU környezetvédelmi, állatjóléti előírásainak való megfelelés	0,0	0,0	219,7	4,7	224,4
Termelői csoportok támogatása	945,0	2.355,0	1.762,0	149,6	5.211,7
Szerkezetátalakítás alatt álló félig önálló gazdaságok támogatása	0,0	90,0	28,4	1,3	119,7
Agrár-környezetgazdálkodás	0,0	31.363,0	31.360,9	27.039,6	89.763,5
Mezőgazdasági területek erdősítése	0,0	4.134,0	1.813,0	6.336,9	12.283,8
Kedvezőtlen adottságú területek	2,6	187,0	101,9	37,3	328,8
Összesen	947,6	38.129,0	35.285,9	33.569,4	107.931,9

Forrás: FVM, MVH adatok alapján saját szerkesztés

2. ábra

ÚMVP kifizetések (görgetett adatok)

Me: mrdFt

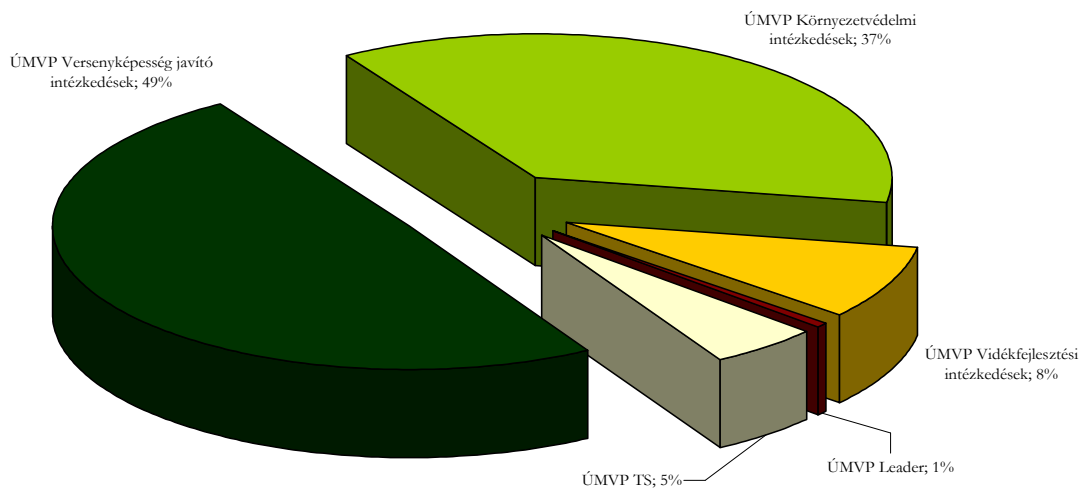

Forrás: Saját szerkesztés

3. ábra

ÚMVP kifizetések tengelyenként, kumulált adatok a 2010. III. negyedév végéig

Me: %

Forrás: Saját szerkesztés

IV. KÖZVETLEN UNIÓS TÁMOGATÁSOK

Az EU által közvetlenül folyósított támogatások 2010. évi előirányzata 276.723 millió forint, melynek I.-III. negyedévi teljesülése az alábbiak szerint alakult (**6. táblázat, 4. ábra**).

- A **Piaci támogatások** kifizetéseinek döntő hányadát a belpiaci intézkedések adták. A harmadik negyedév végére e jogcím kiadása meghaladta a 16 milliárd forintot, de még így sem érte el az 50%-os teljesülési arányt.

- A **SAPS éves keretéből az elkülönített cukor támogatással** együtt kifizetett támogatások összege 40,6 milliárd forint, az előirányzat 17,3%-a. Jelentős kifizetések e jogcímen mindig az utolsó negyedévben történnek, a támogatás szabályaiból következően. (SAPS támogatás a tárgyévét követő év június 30-ig fizethető ki, tárgyévi kifizetések december 1. követően indulnak.)

6. táblázat

Közvetlen EU kifizetések (kumulált adatok)

Me: mFt

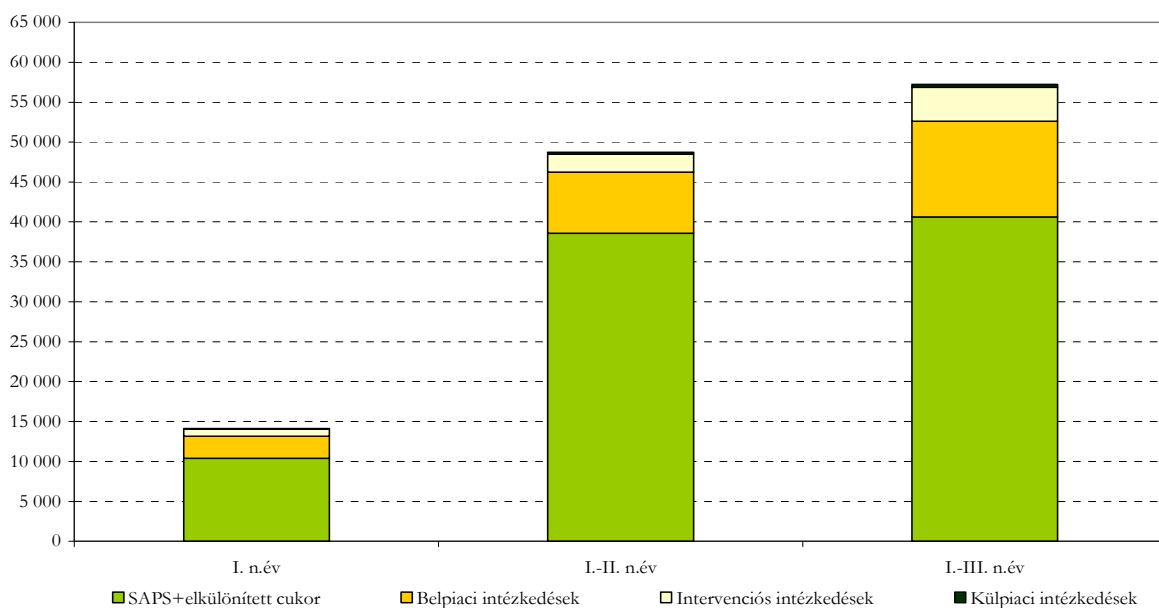
Jogcím	Eredeti előirányzat	I. n.év	I.-II. n.év	I.-III. n.év
Piaci támogatások	41 765	3 744	10 176,60	16 608,23
Belpiaci intézkedések	37 465	2 785	7 701,10	12 002,93
Külpiaci intézkedések	1 500	86	235,2	360,3
Intervenciós intézkedések	2 800	874	2 240,3	4 245
SAPS+elkülönített cukor	234 958	10 397	38 554	40 613
Közvetlen EU kifizetések összesen	276 723	14 141	35 326,50	57 221,15

Forrás: MVH, VM adatok alapján saját szerkesztés

4. ábra

Közvetlen kifizetések jogcímei (görgetett adatok)

Me: mFt

Forrás: Saját szerkesztés

V. KIEGÉSZÍTŐ TÁBLÁK

Ebben a fejezetben a korábbi részekben található táblázatok kiegészítő és/vagy más szemléletű bon-tásait kívánjuk bemutatni. További táblázatok találhatóak még az www.aki.gov.hu címen az **Ada-tok/Információk (Pénzügyi információk)** menüpont alatt.

7. táblázat

Intervenciós intézkedések

Me: mFt

Jogcímek	I. n.év	I.-II. n.év	I.-III. n.év
Felvásárlás összesen	4.726	11.293	15.070
Gabonaintervenció - Felvásárlás	4.726	11.293	15.070
Intervenciós költségek összesen	845	2.098	2.896
Tárolási díjak	822	2.034	2.805
Laborvizsgálati díjak	24	64	91
Élelmiszersegély adminisztrációs és szállítási díjak	29	142	1.349
Magántárolás összesen	0	0	0
Készletértékesítés összesen	81	81	69
Gabonaintervenció - Készletértékesítés	81	81	69
Intervenció összesen	5.652	13.472	18.035

Aktuális intervenciós készlet	I. n.év	I.-II. n.év	I.-III. n.év
gabona (tonna)	786.617	893.300	4.867.000
alkohol (hl)	55.056	54.966	54.846

Forrás: MVH adatok alapján saját szerkesztés

8. táblázat

SAPS, Top-up támogatások tárgyévi teljesülése részletesen

Me: mFt

Jogcím	I. n.év	I.-II. n.év	I.-III. n.év
Területalapú támogatás	10.178,0	25.149,9	26.926,6
Elkülönített cukor	34,3	10.883,7	11.063,8
Elkülönített zöldség	154,1	1.228,0	1.228,0
<i>Területalapú támogatáshoz kapcsolódó energianövény támogatás</i>		254,8	253,9
<i>Szárított takarmány kvótákkal szabályozott támogatás</i>	30,3	72,6	172,3
<i>Feldolgozóipari célú málna- és földieper támogatás</i>	0,1	2,9	2,9
<i>Egyedi tejpiaci támogatás</i>		961,9	965,4
Top-up	9.918,8	19.697,2	21.118,0
GOFR területalapú támogatás	152,6	193,7	221,7
Burley dohány kiegészítő-termeléstől elválasztott	1,4	172,8	470,1
Virginia dohány kiegészítő-termeléstől elválasztott	0,5	596,6	1.515,4
Hüvelyesek kiegészítő-termeléstől elválasztott	1,0	1,6	1,6
Rizs kiegészítő-termeléstől elválasztott	0,0	32,7	64,5
Anyajuh támogatás	1.589,7	1.594,1	1.595,2
Anyajuhtartás kiegészítő támogatás – termeléstől elválasztott	369,5	393,9	394,5
Anyatehén támogatás	18,0	3.283,1	3.303,4
Anyatehén támogatás - termeléstől elválasztott	1.641,4	1.737,1	1.742,9
Húsmarhatartás támogatás – termeléstől elválasztott	4.657,8	4.774,2	4.787,4
Szarvasmarha tartás extenzifikációs támogatása	0,0	0,0	0,4
Szarvasmarha tartás extenzifikációs támogatása - elválasztott	1.354,8	1.449,4	1.456,1
Nemzeti tejtámogatás	132,2	150,4	152,9
Burley dohány -termeléshez kötött		1.288,7	1.351,0
Virginia dohány -termeléshez kötött		3.769,1	3.793,2
Héjas - termeléshez kötött		91,3	92,1
Rizs - termeléshez kötött		194,3	199,9
Szántóföldi - termeléshez kötött		-25,8	-24,4
Összesen	20.315,5	58.251,0	61.730,9

Forrás: MVH adatok alapján saját szerkesztés

**Méhészeti Nemzeti Program, Igyál Tejet Program, TÉSZ-BÉSZ, Állatbetegségek és zoonózis felszámolása
program összesen
(EU+nemzeti forrás)**

Me: mFt

Jogcímek	nemzeti	EU	I.-III. n.év
Magyar Méhészeti Nemzeti Program	438	438	876
Iskolatej program	469	176	645
Iskolagyümölcs program	279	546	825
Zöldség-gyümölcs termelői csoportok beruházási támogatása	162	1.612	1.774
Zöldség-gyümölcs termelői csoportok működési támogatása	53	158	211
Működési alapok támogatása (TÉSZ-BÉSZ)	291	726	1.016
Állatbetegségek és zoonózis felszámolása	321	457	777
Újratelepítési jog értékesítése jogtartalékból	-6	0	-6
Összesen	2.007	4.118	6.125

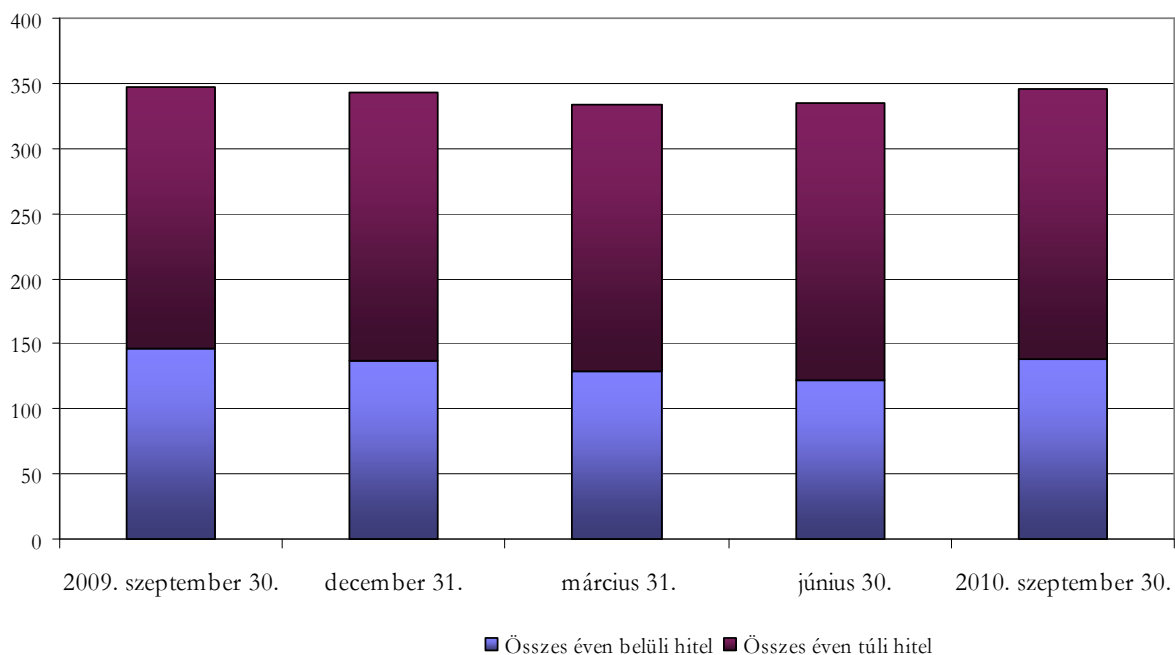
Forrás: MVH adatok alapján saját szerkesztés

VI. A MEZŐGAZDASÁG HITELÁLLOMÁNYA

- A nemzet összes társas vállalkozásainak hitelállományából a mezőgazdaság társas vállalkozásainak részesedése 2010 harmadik negyedévében 4,5% volt, ez nagyobb, mint 2009 és az első két negyedév átlaga.
- 2010 szeptemberére az előző negyedévhez képest a csökkenő deviza alapú kihelyezések ellenére a mezőgazdaság hitelállományában a magasabb árfolyam folytán stagnál a devizahitel állomány, hiszen mindössze 0,5 százalékpontos mérséklődés tapasztalható.
- Lejárati szerint minden negyedévre az éven túli hitelek dominanciája volt jellemző, a 2009 második félévétől tapasztalható **csökkenés azonban megállt, a rövid távú hitelek aránya az előző negyedévhez képest nőtt 36,6%-ról 40%-ra. (5. ábra).**
- A mezőgazdaság hiteleinek – az elmúlt négy negyedév átlagában – 22%-a volt deviza alapú **(6. ábra).** 2009 szeptemberében 21,5%-os volt a devizahitelek részesedése, majd folyamatosan mérséklődött 2010. március végéig 20%-ra, azt követően az árfolyam növekedése folytán 3 százalékponttal megemelkedett 2010 második negyedévének végére, majd újra 22%-ra csökkent. A nemzetgazdaságra jellemző érték azonban ennél jóval magasabb. (ez átlagosan 57,7% volt az elmúlt egy éves periódusban).
- A 2009-es év nehézségei hatására a kereskedelmi bankok hitelezési hajlandósága csökkent. A hitelezésben felértékelődött a bizalom szerepe, emiatt a mezőgazdaság szereplői nagyobb mértékben fordultak az őket személyesebben ismerő szövetkezeti hitelintézetek felé. E hitelintézetek kihelyezéseinek aránya a második negyedévhez képest csökkent, de összegben nőtt 0,9 milliárddal. **(7. ábra).** Az innen igényelt hitelek sajátossága, hogy 90%-ban Ft alapúak, lejáratát tekintve pedig döntő többségében éven túliak.
- 2010 első negyedév értékéhez viszonyítva az ágazat hitelállományának nagysága a devizaárfolyam változása és az utolsó negyedéves forint hitel növekedés miatt 2010 harmadik negyedévében 3,7%-kal nőtt.

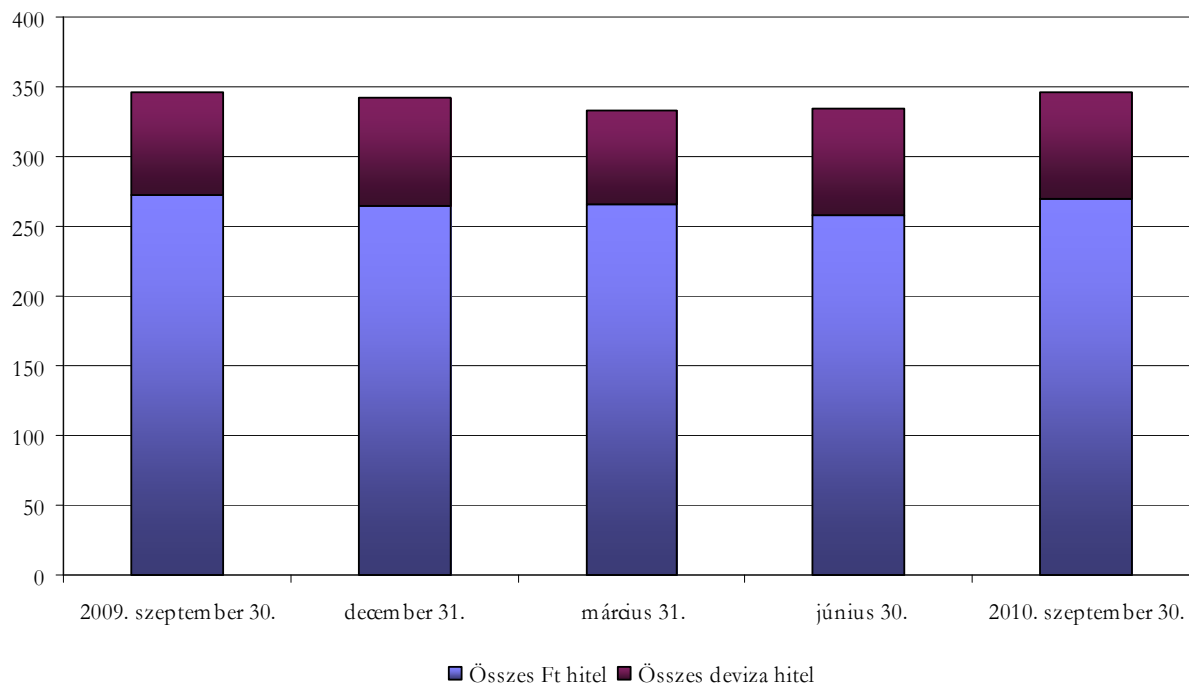
5. ábra

A mezőgazdaság társas vállalkozásainak teljes hitelállománya és lejárat szerinti megoszlása és alakulása 2010 harmadik negyedévét megelőző egy évben (mrd Ft)

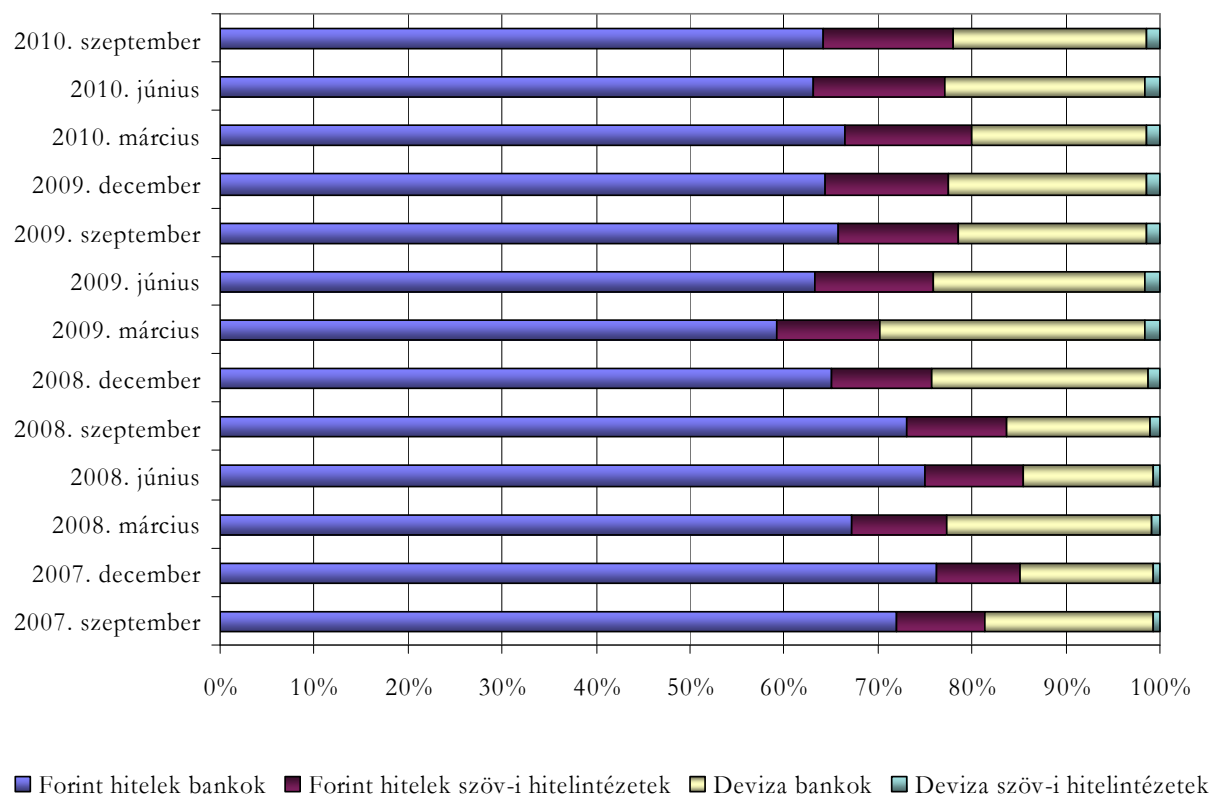
Forrás: MNB alapján

A mezőgazdaság társas vállalkozásainak hitelállományának forrás szerinti megoszlása és alakulása 2010 harmadik negyedévét megelőző egy évben (mrd Ft)

Forrás: MNB alapján

A mezőgazdaság társas vállalkozásainak hitelállományának forrás és a hitel nyújtója szerinti megoszlása és alakulása 2007 és 2010 harmadik negyedéve között (mrd Ft)

Forrás: MNB alapján

VII. KAMATTÁMOGATOTT AGRÁRHITELEK

- Kamattámogatott hitelek nyújtására EU csatlakozásunk óta csak korlátozott lehetőségünk van. A jelenleg kint lévő ilyen jellegű hitelállomány szinte teljes egészében 2004 előttről megmaradt kötelezett-ségvállalásokból ered.
- Az ágazat kamattámogatott hitelállománya az előző két év hasonló időszakához képest jelentősen csökkent, a jelenlegi érték mindösszesen a 2008. szeptemberi érték 30,5 %-a. **(10. táblázat).**
- A legjelentősebb hitelösszeg éveken keresztül az **Európa Hitel** jogcíméhez kapcsolódott (6/2004. (I. 22.) FVM r), de jelenleg a konstrukció jellegéből adódóan értéke alacsony szintre csökkent. Így ma a legjelentősebb összeg a 317/2001. (XII.29.) Korm. r. – **Családi gazdálkodók** – jogcímhez és a Birtokfejlesztéshez kapcsolódik, e két tétel adta 2010 szeptemberében a teljes állomány közel 55%-át.

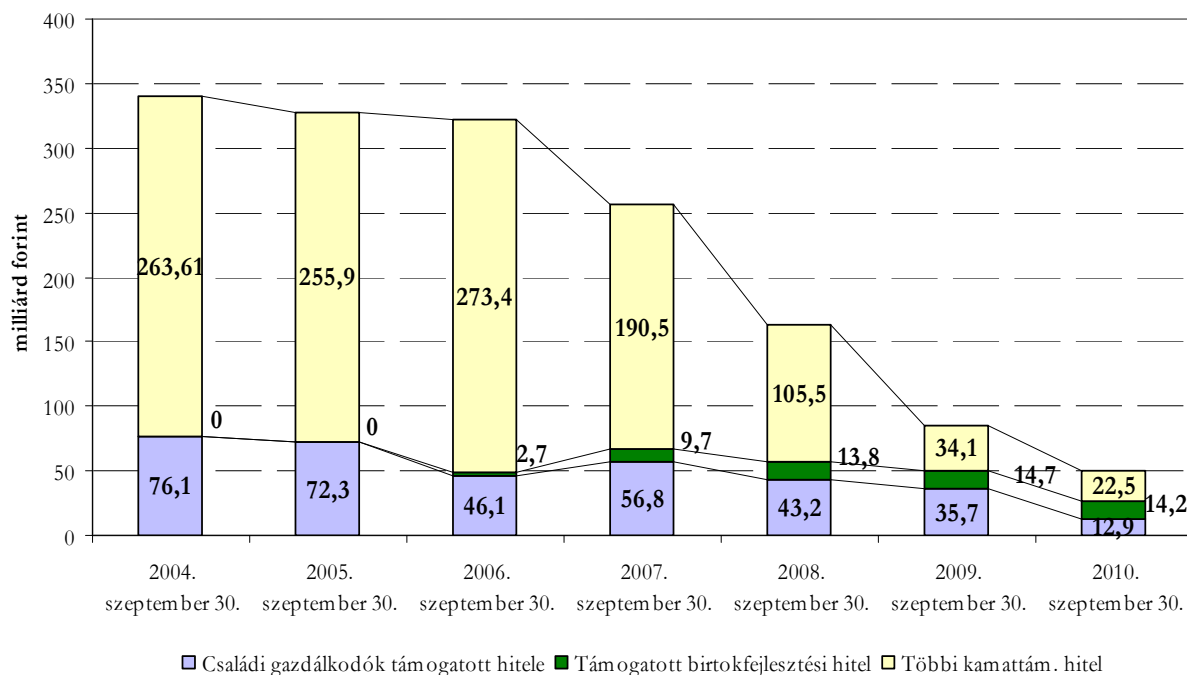
10. táblázat

Kamattámogatott agrárhitelek állományának alakulása

Megnevezés	Fennálló hitelállomány (milliárd Ft)		
	2008. szeptember 30.	2009. szeptember 30.	2010. szeptember 30.
Kamattámogatásban részesült hitelek			
Éven túli forgóeszköz hitel	12,3	4,5	1,5
Éven túli beruházási hitel	4,5	2,3	1,25
30/2000. (III.10.) Korm. r. - Gazdahitel	2,0	1,1	0,44
57/2001. (IX.21) FVM r. - éven túli hitel	0,1	0,1	0,043
317/2001. (XII.29.) Korm. r. - Családi gazdálkodók	43,2	35,7	12,98
46/2003. (IV.3.) Korm. r. - kedvezőtlen besorolású térség	0,1	0,01	0,04
3/2003. (I.24.) FVM r. 271.§ - magángazd. birtokfejl.	2,4	2,0	1,45
25/2004. (III.3.) FVM r. 269-/A-G.§ - birtokfejlesztés	13,8	14,7	14,24
84/2003. (VII.22.) FVM r. - aszály	17,3	12,4	9
6/2004. (I.22.) FVM r. - Európa hitel	63,3	8,5	5,84
107/2004. (V.22.) FVM r. - Hajdú-Bét, Parmalat	0,2	0,1	0
66/2007 (VII.26.) FVM r. - fagykár	2,4	2,3	1,97
135/2007. (XI.14.) FVM r. - aszály	0,6	0,6	0,5
114/2008. (IX.5.) FVM r. beruh. és lízing kamattámogatás	0	0,1	0,37
25/2004. (III.3.) FVM r. 267-269§ élelm. term. érték.h.(Exim hitel)	0,3	0	0
ÖSSZESEN	162,5	84,5	49,6

Forrás: VM Agrárközgazdasági Főosztály

Az agrárgazdaság kamattámogatott hitelállományának harmadik negyedéves alakulása (2004-2010)

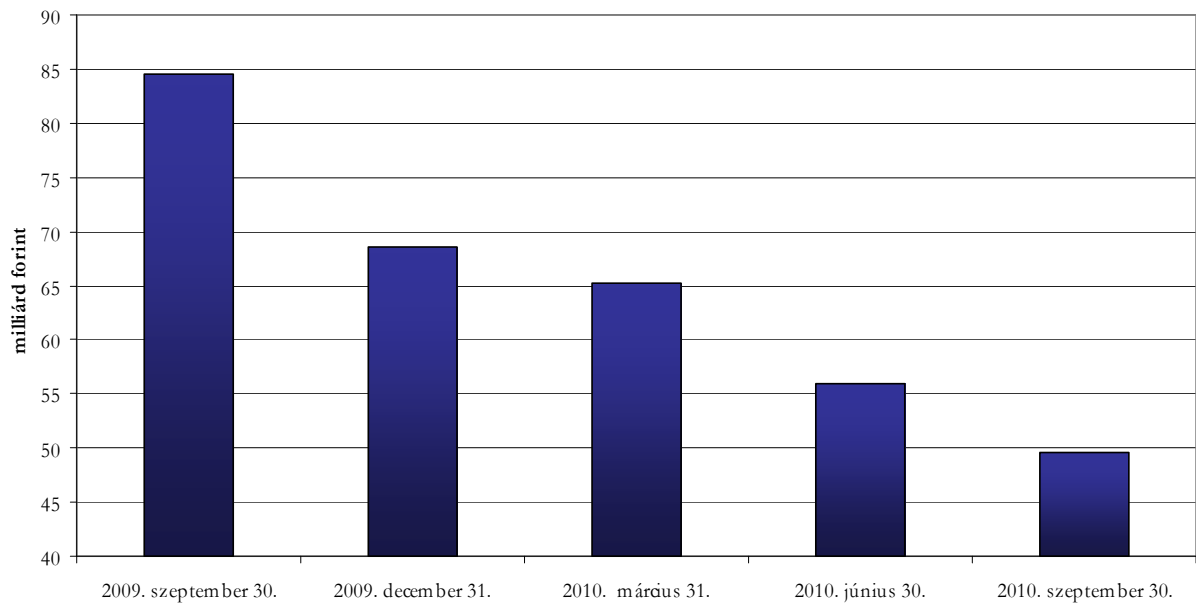

Forrás: VM Agrárközgazdasági Főosztály

➤ Harmadik negyedéves összevetésben a kamattámogatott hitelállomány folyamatosan mérséklődik (**8. ábra**). Amíg 2006 harmadik negyedévében az állomány 322,2 milliárd forint, 2010 harmadik negyedévében már csak 49,6 milliárd forint volt. 2006 harmadik negyedévéhez képest a csökkenés mértéke 84,6%-os.

➤ A két legjelentősebb tétel, a Családi gazdálkodók támogatás (317/2001. (XII.29.) Korm. r.) és a 25/2004. (III.3.) FVM r. 269-/A-G.§ - birtokfejlesztés jogcím volt 2009 és 2010 harmadik negyedéve közötti periódusban.

Az agrárgazdaság kamattámogatott hitelállományának alakulása 2009 és 2010 harmadik negyedéve között

Forrás: FVM Agrárszabályozási Főosztály

VIII. LÍZING CÉGEK MEZŐGAZDASÁGI KIHELYEZÉSEI

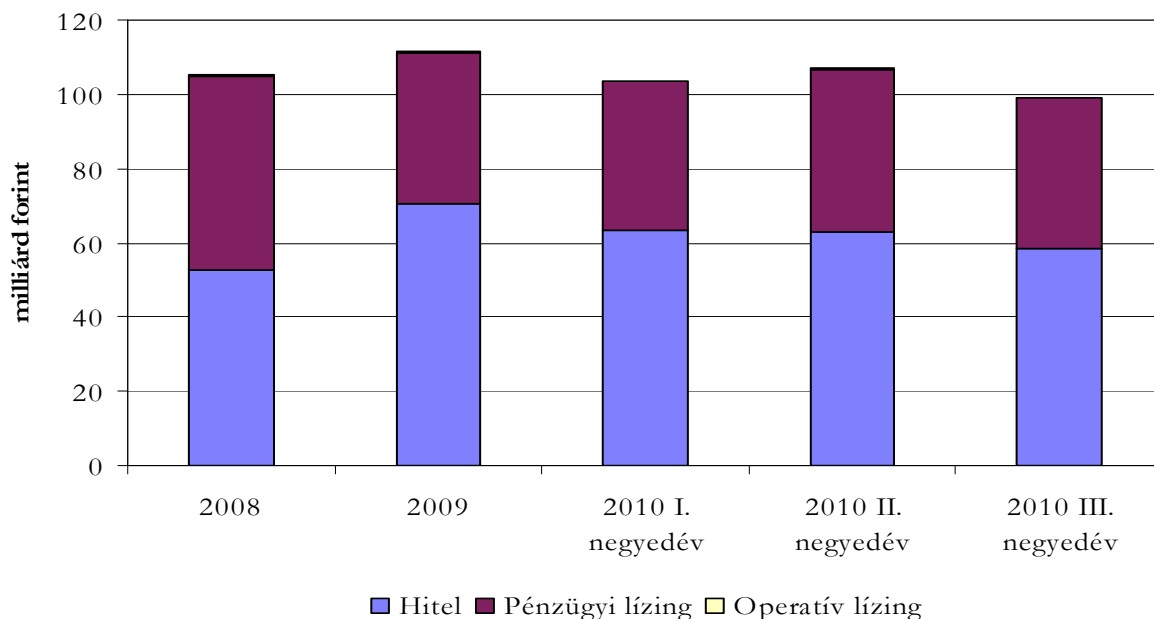
- 2010 második negyedévéhez képest a teljes lízingpiaci szegmensben jelentős változás nem ment végbe (mindössze 1 milliárdos bővülésről beszélhetünk).
- A mezőgazdasági új és használt gépek lízing cégek által finanszírozott állományában, – amely magában foglalja az egyéni és a társas gazdaságokat is – csökkenés ment végbe, a tőkeintlévőség a 100 milliárdos érték alá került.
- 2010 második negyedévében a lízing cégek mezőgazdasági tőkeintlévősége elérte a 107,1 milliárd forintot, ami emelkedést jelent 2010 első negyedévéhez viszonyítva, ugyanakkor a harmadik negyedévben több mint 7 milliárd forintos csökkenést állapíthatunk meg. A nagyrészt deviza alapú finanszírozás miatt a visszaesés mértékét

valamelyest tompította az árfolyam emelkedése.

- Látható (**10. ábra**), hogy míg 2008-hoz képest 2009-ben nőtt a felvett hitel aránya (50%-ról 63%-ra) – ami elsősorban a beruházási támogatások emelkedésének köszönhető –, addig a pénzügyi és operatív lízingé valamelyest csökkent (49%-ról 36%-ra, illetve 0,26%-ról 0,09%-ra). 2010-ben a trend megfordult és újra bővülésnek indult a pénzügyi és operatív lízing részesedése a hitel pedig mérséklődik. 2010 harmadik negyedévében az előző negyedévhez képest kisebb visszarendeződés után a hitel aránya 0,1 százalékponttal nőtt (az arány 58,9%), ugyanennyivel bővült a pénzügyi lízing (40,9%-ra), az operatív lízing aránya 0,08 százalékponttal 0,19%-ra csökkent.

10. ábra

Lízingcégek mezőgazdasági tőkeintlévőségeinek alakulása

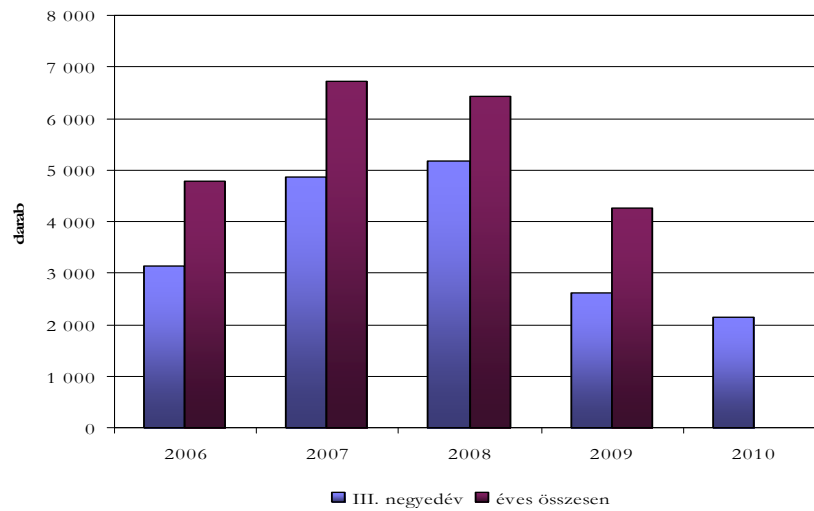

Forrás: Magyar Lízingszövetség

- A szerződésszám tekintetében az tapasztalható, hogy az évek során a negyedéves és az éves adatok is hullámzó értékeket mutattak (**11. ábra**). Az mindenesetre megállapítható, hogy éves szinten 2006, harmadik negyedéves szinten pedig 2008 után folyamatosan

mérséklődik a kötések száma. Ha megnézzük a 2010 harmadik negyedévre vonatkozó kumulált adatot (2021 db, ami az elmúlt évek legalacsonyabb értéke), akkor éves szinten is visszaesést prognosztizálhatunk 2009-hez képest.

A lízingcégek mezőgazdasági szerződészájának évenkénti alakulása

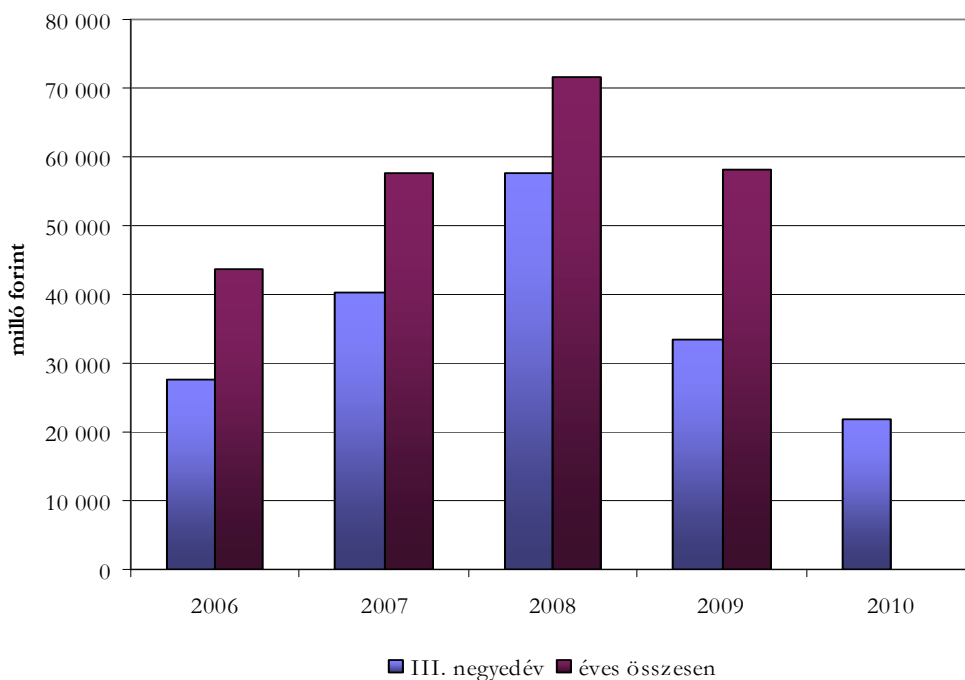

Forrás: Magyar Lízingszövetség

- A finanszírozott összeg negyedéves alakulását vizsgálva (**12. ábra**) megállapítható, hogy negyedik negyedéves alapon 2006 és 2009 között nőtt a finanszírozott összeg állománya, majd 2009-ben csökkenés tapasztalható, amely várhatóan 2010 negyedik negyedévében is folytatódik majd.

12. ábra

A lízingcégek mezőgazdasági finanszírozott összegének évenkénti alakulása

Forrás: Magyar Lízingszövetség

IX. EGYES ÁGAZATOK VÁLLALATI HITELÁLLOMÁNYÁNAK FEDEZETTSÉGE

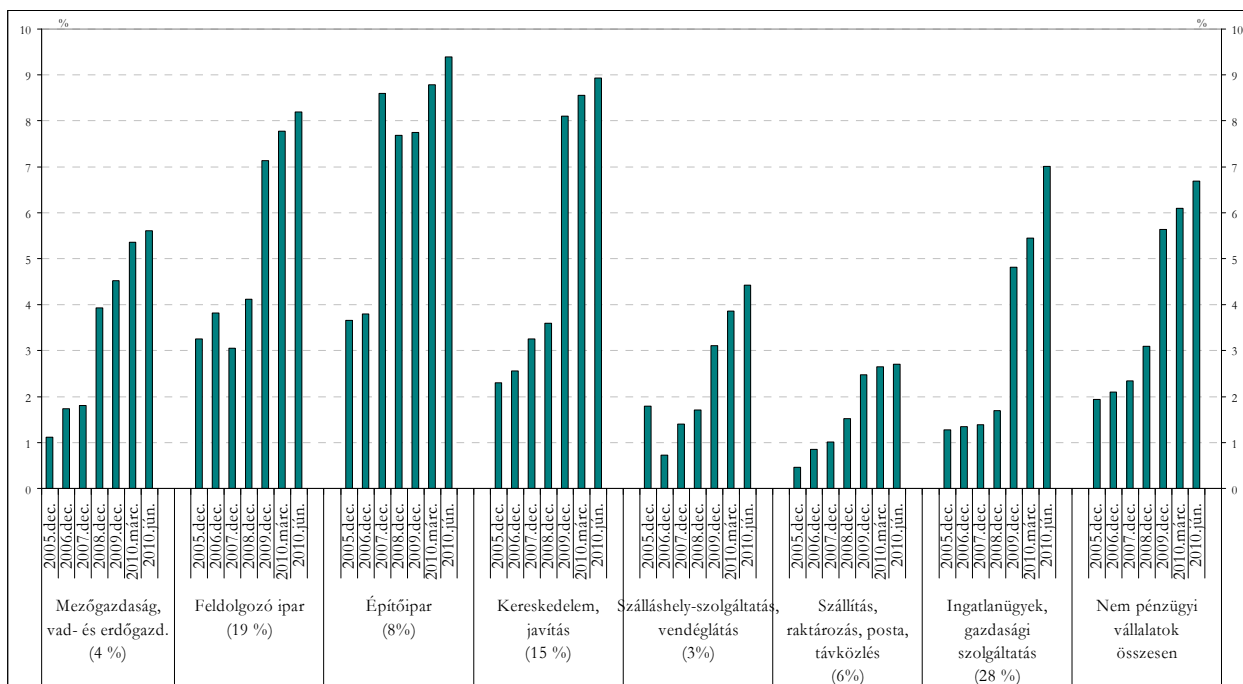
- A hitelállomány fedezettsége egy adott ágazatban működő társas vállalkozások nem teljesítő hitelei miatt bekövetkezett értékvesztésre elhatárolt hányad. Minél nagyobb a mutató értéke, annál kockázatosabbak az adott ágazat hitelei. A mutató értékelésével képet kaphatunk egy adott ágazat pénzügyi stabilitásának helyzetéről, illetve annak tendenciájáról.
- Az ábrából (13. ábra) látszik, hogy a mezőgazdasági vállalkozások esetében (is) 2005 óta folyamatosan emelkedik a mutató értéke. A legjelentősebb változás a

pénzügyi válság¹ következményeként 2007 után figyelhető meg. A 2007 év végi 1,8%-os érték 2010 júniusára háromszorosára, 5,6%-ra nőtt. A változás dinamikáját tekintve megállapítható, hogy a 2007 decembere és 2008 vége közötti időszakban volt a leggyorsabb az emelkedés (több mint duplájára ugrott az érték).

- Összevetve a többi ágazattal, a mezőgazdaság átlagon aluli mutatójával, a megbízhatóbb adósok közé tartozik még a válságot követő időszakban is.

13. ábra

A bankrendszer vállalati hitelállományának értékvesztéssel való fedezettsége ágazatonként

Forrás: Magyar Nemzeti Bank, Pénzügyi Stabilitási Jelentés, 2010. november

¹ Az ágazat pénzügyi helyzete és stabilitása, valamint a pénzügyi válság közötti kapcsolatot széleskörűen tárja fel a Kemény et al által az AKI gondozásában megjelentett „A hazai mezőgazdaság finanszírozási csatornáin és a pénzügyi válság ezekre gyakorolt hatása” című tanulmánya.